GENERALINIO ADVOKATO NIILO JÄÄSKINEN IŠVADA, pateikta 2010 m. kovo 24 d.[1]

1. Apeliaciniu skundu Europos Bendrijų Komisija prašo panaikinti 2008 m. liepos 1 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis Teismas) sprendimą *Deutsche Post prieš Komisiją* (T-266/02, Rink. p. II-1233, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas panaikino 2002 m. birželio 19 d. Komisijos sprendimą 2002/753/EB dėl Vokietijos Federacinės Respublikos priemonių, skirtų *Deutsche Post AG*[2].

2. Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad, restruktūrizuojant buvusį Vokietijos pašto ir telekomunikacijų administravimą, *Deutsche Post AG* iš valstybės išteklių gavo didelių kompensacinių išmokų. Atsižvelgusi, pirma, į nuostolingą pardavimo politiką pašto siuntinių rinkos sektoriuje, už kurią Komisija paskyrė baudą 2001 m. kovo 20 d. sprendimu[3], kuriuo pripažinta, kad *Deutsche Post AG* piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi, ir, antra, į *Deutsche Post AG* per nagrinėjamą laikotarpį turėtą deficitą, Komisija nusprendė, kad agresyvi kainų politika galėjo būti finansuojama tik lėšomis, kurias *Deutsche Post AG* gavo kaip kompensaciją už bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimą. Todėl Komisija pripažino, kad buvo teikta neteisėta valstybės pagalba.

3. Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija, pripažinusi, kad valstybės mokėjimais *Deutsche Post AG* buvo suteikta nauda, pažeidė EB 87 straipsnio 1 dalį[4].

4. Taigi pagrindinis klausimas šiame apeliaciniame procese susijęs su metodu, leidžiančiu nustatyti, ar įmonė, kuriai pavesta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugą, gavo kompensaciją, kuri viršija papildomas sąnaudas, susidarančias dėl tokios paslaugos teikimo, ir kuri gali būti laikoma nauda EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Šį klausimą apima platesnė diskusija, susijusi su bendros

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — OL L 247, p. 27, toliau – ginčijamas sprendimas.

3 — 2001 m. kovo 20 d. Komisijos sprendimas 2001/354/EB dėl procedūros pagal EB sutarties 82 straipsnį (byla COMP/35.141-*Deutsche Post AG*) (OL L 125, p. 27).

4 — Atsižvelgiant į tai, kad skundžiamas sprendimas priimtas 2008 m. liepos 1 d., nuorodose į EB sutartį pateikiama numeracija atitinka numeraciją, taikomą iki Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo įsigaliojimo.

ekonominės svarbos paslaugos teikimo išlaidų kompensavimo teisiniu pobūdžiu.

I — Faktinės aplinkybės, procesas ir skundžiamas sprendimas

5. *Deutsche Post AG* yra didelė įmonė, kuri, be laiškų pristatymo sektoriaus, kuriame ji turi monopolį, taip pat veikia dviejuose kituose pašto sektoriuose, t. y. siuntinių ir periodinių leidinių bei dienraščių pristatymo sektoriuose, kurie abu yra atviri konkurencijai.

6. Siuntinių pristatymo sektoriuje *Deutsche Post AG* teikia tiesiogiai pašto įstaigose įteikiamų siuntinių pristatymo paslaugas ir didelių siuntinių kiekių, kurie tiesiogiai netvarkomi prie pašto langelių, pristatymo paslaugas (toliau – siuntinių „nuo durų iki durų“ sektorius).

7. Siuntinių „nuo durų iki durų“ sektoriuje *Deutsche Post AG* teikia dvi pagrindines paslaugas: siuntinių gabenimą „nuo durų iki durų“, skirtą verslo klientams, rūšiuojantiems siuntinius arba pateikiantiems minimalų jų kiekį (toliau – verslo klientų segmentas), ir siuntinių gabenimą nuotolinės prekybos įmonių, siunčiančių iš katalogo ar elektroniniu būdu užsakytas prekes, pavedimu (toliau – nuotolinės prekybos segmentas).

8. Vykdant pašto administravimo liberalizavimą ir restruktūrizaciją pagal Pašto organizavimo įstatymą (*Postverfassungsgesetz*), *Deutsche Post AG* iš *Deutsche Bundespost Telekom* (toliau – *DB Telekom*) gavo mokėjimų siekiant kompensuoti 1990–1995 m. jos patirtus nuostolius (toliau – *DB Telekom* atlikti mokėjimai).

9. 2001 m. kovo 20 d. Komisija priėmė Sprendimą 2001/354, kuriame iš esmės padarė išvadą, kad *Deutsche Post AG* pažeidė EB 82 straipsnį, nes piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi vieninteliame nuotolinės prekybos segmente, be kita ko, vykdydama nuostolingo pardavimo politiką, kadangi siūlė už savo ribines sąnaudas žemesnes kainas.

10. Kadangi šis sprendimas nebuvo apskųstas, jis tapo galutinis. Tačiau tai, kad buvo taikomos grobuoniškos kainos, ir neteisėtos

valstybės pagalbos gavimo klausimas yra du atskiri klausimai.

11. 2002 m. birželio 19 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, kuriame ji, be kita ko, išnagrinėjo valstybės finansinę pagalbą, skirtą *Deutsche Post AG*. Komisija nusprendė, kad 572 milijonų eurų (arba 1 118,7 milijonų DEM) valstybės pagalba, paskirta *Deutsche Post AG*, nesuderinama su vidaus rinka. Todėl ji nurodė sugrąžinti neteisėtai suteiktą pagalbą.

12. *Deutsche Post AG* pareiškus ieškinį dėl panaikinimo, Bendrasis Teismas pripažino pagrįstu *Deutsche Post AG* kaltinimą, pagal kurį Komisija neįrodė, kad *Deutsche Post AG* gavo naudos iš *DB Telekom* atliktų mokėjimų. Be to, nusprendęs, kad Komisija pažeidė EB 87 straipsnio 1 dalį, Bendrasis Teismas papildomai priėmė sprendimą dėl kaltinimo, pagal kurį bet kuriuo atveju Komisija padarė neteisingą išvadą, kad *DB Telekom* atlikti mokėjimai leido *Deutsche Post AG* padengti papildomas grynąsias sąnaudas, kurių buvo patirta dėl jos nuostolingo pardavimo politikos. Išnagrinėjęs duomenis dėl minėtų papildomų grynųjų sąnaudų, Bendrasis Teismas nagrinėjamą kaltinimą taip pat pripažino pagrįstu.

II — Dėl apeliacinio skundo

13. Pagrįsdama savo apeliacinį skundą, Komisija nurodo tokius jo pagrindus.

14. Ji kaltina tuo, kad skundžiamu sprendimu pažeista EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 86 straipsnio 2 dalis. Komisija nurodo, kad šias nuostatas Bendrasis Teismas neteisingai išaiškino, nes buvo nuspręsta, kad pagal jas neleidžiama naudoti metodo (kuris sprendime, beje, nebuvo kritikuojamas), kuris, remiantis logiškais ir tinkamais argumentais, leistų padaryti išvadą, kad egzistuoja valstybės pagalba. Be to, Komisija remiasi tuo, kad Bendrasis Teismas neturi jurisdikcijos ir kad pažeistas EB 230 straipsnis tiek, kiek Bendrasis Teismas viršijo savo jurisdikcijos ir teisės kontroliuoti ribas, numatytas EB 230 straipsnyje. Taip pat Komisija remiasi Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnio pažeidimu, nes Bendrasis Teismas nemotyvavo savo išvados dėl ginčijamame sprendime taikyto metodo netinkamumo.

15. Be to, 2008 m. gruodžio 9 d. Teisingumo Teisme gautu laišku *Bundesverband Internationaler Express-und Kurierdienste eV* (toliau – BIEK) pateikė atsiliepimą, palaikydama apeliantės reikalavimus. 2008 m. gruodžio 4 d. laišku *UPS Deutschland Inc* ir *UPS Europe NV* (toliau – UPS) kartu pateikė atsiliepimą ir priešpriešinį apeliacinį skundą.

16. Komisija, atsižvelgdama į pagrindinį klausimą, t. y. metodą, kurį ji galėjo taikyti nagrinėjamu atveju, Teisingumo Teismui siūlo visus pagrindus nagrinėti kartu.

17. Vis dėlto man atrodo, kad galima pagrindus išskaidyti pagal tai, ar jie susiję su pagrindiniais skundžiamo sprendimo motyvais, ar su papildomais.

19. Kaip pabrėžė generalinis advokatas G. Cosmas išvadoje byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *Prancūzija prieš Ladbroke Racing ir Komisiją*[6], Teisingumo Teismas, Bendrasis Teismas ir nacionalinis teismas, kai jų prašoma išnagrinėti, kokia apimtimi pateisinama nacionalinę priemonę pripažinti valstybės pagalba EB sutarties 92 straipsnio 1 dalies (po pakeitimo – EB 87 straipsnio 1 dalis) prasme, iš principo ir kiek įmanoma privalo vykdyti išsamią kontrolę iš esmės. Ši taisyklė gali būti netaikoma, tik jeigu teismas pripažįsta, kad įvykdytos visos specialios sąlygos, dėl kurių išsami teismo kontrolė negalima. Generalinio advokato G. Cosmas nuomone, negali būti tvirtinama, kad kai kyla Sutarties 92 straipsnio 1 dalies išaiškinimo ir taikymo klausimas, *a priori* įvykdytos šios ypatingos sąlygos, kurios riboja teismo galimybę įsikišti nagrinėjant bylą iš esmės.

III — Įžanginės pastabos dėl Komisijos aktų valstybės pagalbos srityje teisminės kontrolės apimties

18. Pirmiausia reikia pažymėti, kad tokia valstybės pagalbos sąvoka, kokia apibrėžta Sutartyje, turi būti aiškinama vadovaujantis objektyviais elementais. Dėl šios priežasties Bendrijos teismas iš esmės privalo, atsižvelgdamas tiek į jam pateiktas konkrečias ginčo aplinkybes, tiek į Komisijos pateiktus techninius ar sudėtingus vertinimus, vykdyti visapusišką kontrolę, kad galėtų atsakyti į klausimą, ar priemonei taikoma EB 87 straipsnio 1 dalis[5].

20. Tai reiškia, kad teismui kontroliuojant priemones pagal EB 87 straipsnio 1 dalį išsami kontrolė yra taisyklė, o ribota kontrolė yra išimtis[7].

5 — Šiuo klausimu žr. 2000 m. gegužės 16 d. Sprendimą *Prancūzija prieš Ladbroke Racing ir Komisiją* (C-83/98 P, Rink. p. I-3271, 25 punktas) ir 2008 m. liepos 1 d. Sprendimą *Chronopost prieš UFEX ir kt.* (C-341/06 P ir C-342/06 P, Rink. p. I-4777, 141 punktas, toliau – Sprendimas *Chronopost II*).

6 — Žr. minėtos išvados 15 punktą.

7 — Tai kitokia situacija nei situacija, kuriai esant taikoma EB 87 straipsnio 3 dalis, t. y. kai Komisija turi nuspręsti dėl valstybės pagalbos priemonės atitikties. Žr. 2008 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *Vokietija prieš Kronofrance* (C-75/05 P ir C-80/05 P, Rink. p. I-6619, 59 punktas ir ten nurodyta teismo praktika).

21. Antra, kalbant apie sudėtingą ekonominį vertinimą, pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką teisminė Komisijos akto kontrolė, kuriai reikalingas toks vertinimas, turi apsiriboti patikrinant, ar buvo laikytasi procedūros ir motyvavimo taisyklių, ar teisingos faktinės aplinkybės, kuriomis buvo remiamasi priimant ginčijamą išvadą, ar nėra akivaizdžios šių faktų vertinimo klaidos arba piktnaudžiavimo įgaliojimais[8].

22. Vis dėlto reikia priminti, kad nors Teisingumo Teismas pripažįsta, kad Komisija turi vertinimo diskreciją ekonominėje srityje, tai nereiškia, kad Bendrijos teismai turi susilaikyti nuo Komisijos pateikto ekonominių duomenų aiškinimo kontrolės[9].

23. Iš tiesų pagal Teisingumo Teismo praktiką Bendrijos teismas turi patikrinti ne tik įrodymų, kurias remiamasi, faktinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant sudėtingą situaciją, ir ar jie gali pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas[10]. Mano nuomone, šie įrodymai apima ir taikomus metodus.

24. Vis dėlto neginčijama, kad atlikdamas šią kontrolę teismas negali Komisijos įvertinimo pakeisti savo ekonominiu įvertinimu[11].

25. Taigi šiame apeliaciniame skunde nurodytus pagrindus reikia nagrinėti atsižvelgiant į šiuos principus.

8 — Žr. minėtą Sprendimą *Chronopost II* (143 punktas).

9 — Koncentracijų srityje žr. 2005 m. vasario 15 d. Sprendimą *Komisija prieš Tetra Laval* (C-12/03 P, Rink. p. I-987, 39 punktas) ir 2007 m. Sprendimą *Ispanija prieš Lenzing* (C-525/04 P, Rink. p. I-9947, 56 punktas). Žr. T. Von Danwitz „Europäisches Verwaltungsrecht“, Berlynas, Springer, 2008, p. 361. Šio autoriaus teigimu, kitaip nei Vokietijos teisėje, Sąjungos teisėje iš principo nedaromas skirtumas tarp, viena vertus, diskrecijos, susijusios su faktinių aplinkybių kvalifikavimu (*Beurteilungsspielraum auf Tatbestandsseite*), ir, kita vertus, diskrecijos dėl teisinių pasekmių (*Ermessen auf Rechtsfolgenseite*).

10 — Žr. šiuo klausimu 1979 m. sausio 25 d. Sprendimą *Racke* (98/78, Rink. p. 69, 5 punktas), 1991 m. spalio 22 d. Sprendimą *Nölle* (C-16/90, Rink. p. I-5163, 12 punktas), minėtą Sprendimą *Komisija prieš Tetra Laval* (39 punktas) ir 2007 m. liepos 18 d. Sprendimą *Industrias Químicа del Vallés prieš Komisiją* (C-326/05 P, Rink. p. I-6557, 76 punktas).

11 — 2002 m. balandžio 25 d. Nutartis *DSG prieš Komisiją* (C-323/00 P, Rink. p. I-3919, 43 punktas) ir minėtas Sprendimas *Ispanija prieš Lenzing* (57 punktas).

IV — Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo

A — *Dėl pirmos pirmojo pagrindo dalies*

1. Šalių argumentai

26. Pirmoje pirmojo pagrindo dalyje Komisija, o jai pritaria BIEK ir UPS, nurodo, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes skundžiamame sprendime nenurodyti jokie ginčijamame sprendime naudoto metodo trūkumai.

27. Komisijos nuomone, šis sprendimas negrindžiamas vien „prielaida“. Atvirkščiai, tai – pagrįsta išvada, o tai reiškia, kad minėtame sprendime išvada padaryta remiantis jau žinomomis aplinkybėmis, naudojant logišką aiškinimą. Jos nuomone, būtent dėl dedukcijos proceso galima iš A ir B aplinkybių padaryti C išvadą, kuri yra kiekvieno tokios rūšies Komisijos priimto sprendimo sudedamoji dalis. Siekdama iliustruoti savo aiškinimą, Komisija remiasi pavyzdžiu, pagal kurį, jei įrodyta, kad traukinys išvyko iš stoties A vieninteliu keliu ir kad jis atvyko, kaip numatyta, į stotį B, gali būti padaryti išvada, kad jis pravažiavo stotį C, kuri yra šiame vieninteliame kelyje tarp stoties A ir stoties B.

28. Komisija kaltina Bendrąjį Teismą dėl to, kad jis tokią dedukciją pripažino „prielaida“ ir panaikino jos sprendimą nenurodęs nagrinėjamame akte esančių klaidų. Tačiau Komisijos faktinė dedukcija grindžiama teiginiu, kad „pinigai iš kažkur turi būti gaunami“.

29. Šiuo atžvilgiu Komisija pabrėžia, jog kadangi buvo įrodyta, pirma, kad siuntinių paslauga buvo nuostolinga veikla, antra, kad įmonė, teikianti siuntinių pristatymo paslaugą, negavo kitų pajamų, kurias būtų galėjusi priskirti siuntinių paslaugai, kaip Komisija mano, vienintelė darytina išvada pripažinti, kad *Deutsche Post AG* nesąžininga kainų politika buvo finansuojama iš jos gautos valstybės pagalbos.

30. *Deutsche Post AG*, atsakydama į Komisijos argumentus, teigia, kad Bendrasis Teismas neturėjo nurodyti priežasčių, dėl kurių Komisijos pasirinktas metodas buvo neteisingas, nes valstybės pagalbos sąvoka yra objektyvi sąvoka. Iš tiesų *Deutsche Post AG* teigia, kad Komisija neturi diskrecijos, kad nustatytų,

ar priemonė yra valstybės pagalba pagal EB 87 straipsnio 1 dalį.

2. Vertinimas

31. Vokietijos vyriausybės, įstojusios į bylą *Deutsche Post AG* pusėje, nuomone, kalbama ne apie paprastą ginčą dėl metodo, leidžiančio pasiekti tą patį rezultatą. Iš tiesų Komisijos metodas rezultatu skiriasi nuo kito metodo, kuris leidžia tiesiogiai, t. y. be tariamai privalomos dedukcijos, įvertinti, ar egzistuoja nauda EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

a) Finansinės kompensacijos teikiant bendros ekonominės svarbos paslaugas kvalifikavimas

34. Kalbant apie finansinės kompensacijos teisinio pobūdžio nustatymą, pažymėtina, kad teismų praktikoje daugelį metų priešpriešinamos dvi teisinės nuomonės. Pirma, tai vadinamasis „valstybės pagalbos“ požiūris, antra, vadinamasis „kompensavimo“ požiūris[13].

32. Remdamasi Sprendimu *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*[12], Vokietijos vyriausybė nurodo, kad pirmiausia papildomos grynosios sąnaudos, susidarančios dėl bendros svarbos pareigų, kurios tenka pašto tarnyboms, turi būti apskaičiuojamos pagal tam tikrus kriterijus ir kad paskui jos turi būti palygintos su lėšomis, išmokėtomis kaip kompensacija.

35. Pagal „valstybės pagalbos“ požiūrį valstybės teikiamas viešosios paslaugos finansavimas yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

33. Galiausiai, Vokietijos vyriausybės nuomone, tai nėra sudėtingų ekonominių santykių vertinimo atvejis.

12 — 2003 m. liepos 24 d. sprendimas (C-280/00, Rink. p. I-7747).

13 — M. Nettesheim „Europäische Beihilfeaufsicht und mitgliedstaatliche Daseinsvorsorge“, *Europäisches Wirtschafts- und Steuerrecht,* 2002, 6 sąsiuvinis, p. 253. Autorius išskiria, pirma, metodą, kuris naudojamas valstybės pagalbos (*Tatbestandslösung*) sąvokos sudedamųjų elementų nagrinėjimo etape ir kurį taikant kompensacinės paslaugos nelaikomos valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, antra, du kitus metodus, kuriuos taikant bet kokia valstybės kompensacinė paslauga konceptualiu požiūriu yra pripažįstama valstybės pagalba, kurios suderinamumas gali būti grindžiamas arba EB 86 straipsniu (*Spezialitätslösung*), arba EB 87 straipsniu (*Rechtfertigungslösung*). C. Quigley „European State aid law and policy“, Oksfordas, Hart, 2009, p. 158 ir paskesni. Žr. taip pat generalinio advokato F. Jacobs išvadą byloje, kurioje 2003 m. lapkričio 20 d. priimtas Sprendimas *GEMO* (C-126/01, Rink. p. I-13769, 94 ir 95 punktai).

36. Vis dėlto šios rūšies finansavimas gali būti pripažintas suderinamu su bendrąja rinka, Komisijai, kuri gali pasiremti ir EB 87 straipsnio 2 bei 3 dalimis, ir EB 86 straipsnio 2 dalyje esančia nuostata, atlikus tyrimą. Šis požiūris, be kita ko, apibūdintas Bendrojo Teismo sprendimuose *FFSA ir kt. prieš Komisiją*[14] ir *SIC prieš Komisiją*[15]. Pripažinęs, kad finansinė kompensacija mokesčio lengvatos forma yra valstybės pagalba, Bendrasis Teismas minėtame *Sprendime FFSA ir kt. prieš Komisiją* nusprendė, kad pagal EB 86 straipsnio 2 dalį skiriant valstybės pagalbą gali būti netaikomas EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas, jei aptariama pagalba siekiama tik kompensuoti papildomas sąnaudas, susidariusias vykdant specialią užduotį, tenkančią įmonei, įgaliotai teikti bendros ekonominės svarbos paslaugą, ir jei pagalbą suteikti būtina, kad minėta įmonė galėtų šiuos viešosios paslaugos įsipareigojimus vykdyti ekonominės pusiausvyros sąlygomis[16].

37. Pagal kompensavimo požiūrį, kuris kildinamas iš Sprendimo *ABDHU*[17] ir ypač Sprendimo *Ferring*[18] , viešosios paslaugos įsipareigojimų kompensavimas nėra valstybės pagalba.

38. Tik jei kompensacija viršija papildomas sąnaudas, susidariusias vykdant viešosios paslaugos užduotį, pripažįstama valstybės pagalba. Minėtoje byloje *ADBHU* generalinis advokatas C. Lenz nurodė, kad jei kompensacija neviršija metinių nepadengtų faktiškai užregistruotų įmonių išlaidų, atsižvelgiant į protingą pelną, negali būti naudos Sutarties prasme[19]. Teisingumo Teismas jam pritarė pabrėždamas, kad „šiuo atveju tai yra ne pagalba EB sutarties 92 straipsnio prasme (po pakeitimo – EB 87 straipsnis), bet atlygis už paslaugas, kurias suteikė surinkimo ar šalinimo įmonė“[20].

39. Kaip pažymi generalinis advokatas A. Tizzano minėtoje byloje *Ferring*, jei valstybė nustato įmonei konkrečias pareigas teikiant viešąją paslaugą, papildomų sąnaudų, susidarančių vykdant šias pareigas, padengimas nesuteikia jokios naudos nagrinėjamai įmonei, bet padeda išvengti nepagrįstos nepalankios padėties jos konkurentų atžvilgiu[21].

40. Taigi įprastų konkurencijos sąlygų pakeitimas, generalinio advokato A. Tizzano nuomone, galimas tik tais atvejais, kai kompensacija viršija grynąsias papildomas sąnaudas, susidarančias vykdant viešosios paslaugos

14 — 1997 m. vasario 27 d. sprendimas (T-106/95, Rink. p. II-229).

15 — 2000 m. kovo 10 d. Sprendimas *SIC prieš Komisiją* (T-46/97, Rink. p. II-2125, 82 punktas). 1994 m. kovo 15 d. Sprendimas *Banco Exterior de España* (C-387/92, Rink. p. I-877) taip pat gali būti siejamas su šiuo požiūriu. Žr. generalinio advokato F. Jacobs išvadą minėtoje byloje *GEMO* (99 punktas).

16 — 178 punktas.

17 — 1985 m. vasario 7 d. sprendimas (240/83, Rink. p. 531).

18 — 2001 m. lapkričio 22 d. sprendimas (C-53/00, Rink. p. I-9067).

19 — Žr. 1984 m. lapkričio 22 d. pateiktą išvadą.

20 — Minėtas Sprendimas *ADBHU* (18 punktas).

21 — Žr. išvados 61 punktą.

įsipareigojimus[22]. Kai valstybės finansavimas apsiriboja objektyviai nepalankios padėties, kurią valstybė nustatė jo gavėjui, kompensavimu, nėra ekonominės naudos, galinčios lemti konkurencijos iškraipymus[23].

41. Kompensavimo požiūrį, kurio Teisingumo Teismas laikėsi minėtame Sprendime *Ferring*, generalinis advokatas P. Léger kritikavo savo išvadoje byloje *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*[24]. Jo nuomone, kompensacinis požiūris leistų pakeisti nukrypti leidžiančias nuostatas dėl valstybės pagalbos, nes jis reikštų, kad nagrinėjamas valstybės pagalbos suderinamumas EB 87 straipsnio 1 dalies prasme[25].

42. Vis dėlto Teisingumo Teismas minėtame Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* pažymėjo, kad kai įmonėms, kurioms tiesiogiai pavestos viešosios paslaugos pareigos, suteiktos valstybės subsidijos, skirtos šių pareigų vykdymo sąnaudoms kompensuoti, atitinka keturias sprendime nustatytas sąlygas, tokioms subsidijoms netaikoma EB 87 straipsnio 1 dalis. Teisingumo Teismo nuomone, viešosios paslaugos įpareigojimo vykdymo kompensacija nėra nauda, jei dėl jos „įmonės neatsiduria palankesnėje konkurencinėje padėtyje, palyginti su kitomis konkuruojančiomis įmonėmis“. Ir atvirkščiai, kai valstybės priemonė neatitinka vienos ar kelių šių sąlygų, ji turi būti laikoma valstybės pagalba, kaip apibrėžta šioje nuostatoje[26].

43. Galiausiai išvadoje byloje, kurioje buvo priimtas minėtas Sprendimas *GEMO*, generalinis advokatas F. Jacobs pasiūlė taikyti bendrosios svarbos paslaugų valstybinio finansavimo analizę, kuri priklauso, viena

22 — Ten pat, 62 punktas.

23 — Ten pat, 63 punktas. Sprendime *Ferring* Teisingumo Teismas atmetė Bendrojo Teismo minėtame Sprendime *FFSA ir kt. prieš Komisiją* pateiktą naudos sąvokos analizę.

24 — Kaip teigė generalinis advokatas P. Léger 2003 m. sausio 14 d. antroje išvadoje byloje *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, iš Šutarčių išplaukianti naudos koncepcija yra „grubioji“ pagalbos koncepcija arba „akivaizdžios“ naudos teorija. Laikantis šio požiūrio, valdžios institucijos suteikta nauda ir gavėjo priešpriešinė pareiga turi būti nagrinėjamos atskirai. Priešpriešinės pareigos egzistavimas nėra svarbus nustatant, ar valstybės priemonė yra pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Ja gali būti pasiremta tik vėlesniame nagrinėjimo etape, siekiant įvertinti pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka (žr. 33 ir 34 punktus).

25 — Antra išvada byloje *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (46 punktas).

26 — Minėtas Sprendimas *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (87 ir 94 punktai). Verta priminti, kad pagal aptariamame sprendime nustatytus kriterijus: 1) įmonė gavėja privalo faktiškai būti įpareigota vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, o šie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti, 2) kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti nustatyti iš anksto objektyviai ir skaidriai, 3) kompensacija negali viršyti to, kas būtina, siekiant padengti visas ar dalį sąnaudų, kurių patiriama vykdant viešosios paslaugos įpareigojimus, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir protingą pelną, susijusį su šių įpareigojimų vykdymu, 4) kai įmonė, kuriai pavesta vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, kiekvienu konkrečiu atveju nėra pasirinkta taikant viešųjų pirkimų procedūrą, reikalingos kompensacijos dydis turi būti nustatytas remiantis sąnaudų analize, kurių tipinė įmonė, gerai valdoma ir turinti pakankamai priemonių, kad galėtų atitikti būtinus viešosios paslaugos reikalavimus, būtų patyrusi vykdydama šiuos įpareigojimus, atsižvelgiant į atitinkamas gaunamas įplaukas ir protingą pelną, susijusį su šių įpareigojimų vykdymu.

vertus, nuo teikiamo finansavimo ir nustatytų bendrosios svarbos pareigų ryšio pobūdžio ir, kita vertus, nuo to, kaip aiškiai nustatytos šios pareigos[27]. Ypač jis pabrėžė, kad „valstybės pagalbos“ požiūrio ar kompensavimo požiūrio pasirinkimas nėra tik teorinis klausimas, bet jis sukelia praktinių pasekmių, taip pat svarbių procesinių padarinių[28].

ginamam požiūriui, pagal kurį galima išvengti apskaičiavimo *in concreto* ir pasiremti prezumpcija. Toliau nurodomos pastabos tą iliustruoja.

b) Sunkumai nustatant bendros ekonominės svarbos paslaugos sąnaudas

44. Žinoma, nagrinėjant šią bylą išlieka esminis klausimas, ar Komisijos pasirinktas metodas tinkamas siekiant nustatyti situaciją, kai kompensacija viršija tai, kas būtina, kad būtų tinkamai atlygintos papildomos sąnaudos, susidarančios dėl bendros svarbos įpareigojimų, ir todėl tai gali būti nauda įmonei.

46. Priminsiu, kad Sprendime *SFEI ir kt.* Teisingumo Teismas dėl bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimo nusprendė, jog tam, kad būtų pripažintas ekonominės naudos egzistavimas, reikia nustatyti įprastą atlygį už nagrinėjamas paslaugas. Toks įvertinimas reiškia ekonominę analizę, kuria atsižvelgiama į visus veiksnius, į kuriuos normaliomis rinkos sąlygomis veikianti bendrovė turėjo atsižvelgti nustatydama atlygį už suteiktas paslaugas. Nauda yra tuomet, kai įmonė pasinaudoja valstybės priemone, kurios ji nebūtų gavusi normaliomis rinkos sąlygomis[29].

45. Vis dėlto manau, kad metodo pasirinkimas yra neatsiejamas nuo Teisingumo Teismo priimto sprendimo dėl kompensacijos už viešą paslaugą kvalifikavimo. Iš tiesų, mano nuomone, reikalavimas nustatyti grynąsias papildomas sąnaudas prieštarauja Komisijos

47. Sunkumą, susijusį su sąnaudų nustatymu, jau atskleidė Bendrasis Teismas minėtoje byloje *FFSA ir kt. prieš Komisiją*, nurodydamas

27 — 118 punktas. Be to, žr. išvadą byloje, kurioje priimtas 2003 m. lapkričio 27 d. Sprendimas *Enirisorse* (C-34/01 iki C-38/01, Rink. p. I-14243); šioje byloje generalinė advokatė C. Stix-Hackl išreiškė abejones dėl galimybės taikyti Sprendimą *Ferring* tuo atveju, kai viešosios paslaugos įsipareigojimai nebuvo aiškiai apibrėžti.

28 — Minėta išvada byloje *GEMO* (110–114 punktai).

29 — 1996 m. liepos 11 d. sprendimas (C-39/94, Rink. p. I-3547, 60–61 punktai).

būtinybę įtvirtinti analitinę apskaitos sistemą įmonėms, kurioms pavesta viešosios paslaugos teikimo užduotis ir kurios taip pat vykdo veiklą konkuruojančiuose sektoriuose[30].

48. Byloje *FFSA ir kt. prieš Komisiją* kryžminės subsidijos galimybė buvo atmesta, nes nagrinėjamos pagalbos dydis buvo mažesnis nei papildomos sąnaudos, susidariusios vykdant bendros ekonominės svarbos paslaugos užduotį. Todėl Komisijos panaudotas metodas buvo pripažintas tinkamu siekiant teisiškai užtikrinti, kad valstybės pagalbos suteikimas nelemtų Bendrijos teisei prieštaraujančios kryžminės subsidijos[31].

49. Pažymėtina, kad byloje *Chronopost ir kt. prieš Ufex ir kt.* Teisingumo Teismas toliau rėmėsi prieinamų objektyvių ir patikrinamų elementų analize[32] ir pažymėjo, kad gali būti pripažinta, kad nebuvo valstybės pagalbos *SFMI-Chronopost*, „jei, pirma, bus įrodyta, kad reikalautas atlygis deramai padengia visas papildomas logistinės ir komercinės pagalbos teikimo kintamąsias sąnaudas ir yra adekvatus įnašas siekiant padengti su pašto tinklo naudojimu susijusias fiksuotąsias sąnaudas bei apima tinkamą užmokestį už nuosavą kapitalą, panaudotą konkurencinėje *SFMI-Chronopost* veikloje, ir, antra, jei nėra jokių požymių, leidžiančių manyti, jog šie elementai pervertinti arba nustatyti savavališkai“[33].

50. Be to, ir kompensavimo požiūris minėtame Sprendime *Ferring*[34], ir patikslinimai dėl kompensacijos, esantys trečioje ir ketvirtoje minėto Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* sąlygoje, patvirtina tikslaus apskaičiavimo ir sąnaudų paskirstymo kontrolės reikalavimą[35]. Teismų praktikoje, priimtoje po minėto Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, mėginama išaiškinti minėtas sąlygas[36].

30 — 186 punktas. Šiuo klausimu pažymėtina, kad teisės aktas, kuris buvo taikomas nagrinėjamu atveju, buvo 1980 m. birželio 25 d. Komisijos direktyva 80/723/EEB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybinių įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse (OL L 195, p. 35; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 20).

31 — 1998 m. kovo 25 d. Nutartis *FFSA ir kt. prieš Komisiją* (C-174/97 P, Rink. p. I-1303, 33 punktas).

32 — 2003 m. liepos 3 d. Sprendimas (C-83/01 P, C-93/01 P ir C-94/01 P, Rink. p. I-6993, toliau – *Chronopost I*). Šio sprendimo 38 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad „visiškai nesant galimybių *La Poste* padėtį palyginti su privačia rezervuotame sektoriuje neveikiančių įmonių grupe, „normalios rinkos sąlygos“, kurios neišvengiamai yra hipotetinės, turi būti vertinamos atsižvelgiant į prieinamus objektyvius ir patikrinamus elementus“.

33 — Ten pat, 40 punktas.

34 — 33 punktas.

35 — Norint prisiminti Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* sąlygas, žr. išnašą 26 puslapyje.

36 — Žr. minėtą Sprendimą *Enirisorse*, taip pat 2008 m. vasario 12 d. Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis Teismas) sprendimą *BUPA ir kt. prieš Komisiją* (T-289/03, Rink. p. II-81, 160 punktas), kuriame Bendrasis Teismas nusprendė, kad, taikant Sprendimą *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, reikia lankstumo atsižvelgiant į jame nustatytų sąlygų esmę ir paskirtį.

51. Priminsiu, kad 2005 m. lapkričio 28 d. Komisijos Sprendime 2005/842/EB dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma, skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas[37], Komisija nurodė, kad kompensacijos suma negali viršyti sumos, kurios reikia sąnaudoms, susidariusioms vykdant viešosios paslaugos įsipareigojimus, padengti, atsižvelgiant į gautas pajamas ir pagrįstą nuosavo kapitalo pelną, būtiną vykdant tuos įsipareigojimus. Komisijos teigimu, kompensacija turi būti iš tikrųjų naudojama bendros ekonominės svarbos paslaugoms teikti, nepažeidžiant įmonės teisės gauti pagrįstą pelną[38]. Iš šio sprendimo taip pat aišku, kad sąnaudos, į kurias turi būti atsižvelgiama, yra visos dėl bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimo patiriamos sąnaudos[39].

52. Dėl apskaičiavimo metodo, kuris turi būti taikomas nagrinėjamu atveju, iš ginčijamo sprendimo 69 punkto aišku, kad Vokietijos vyriausybė siūlė nustatyti ir apskaičiuoti specialias papildomas sąnaudas, susijusias su viešosios paslaugos įsipareigojimų vykdymu, nustatant skirtumą tarp išimtinių sąnaudų, kurių patyrė *Deutsche Post AG* kaip buvusi viešojo administravimo įstaiga, kad įvykdytų šiuos įsipareigojimus, ir įprastų sąnaudų, susidariusių dėl panašių paslaugų, siūlomų konkurencijos aplinkybėmis. Šis pasiūlymas grindžiamas apskaičiavimu *in concreto* ir atrodo priimtinas.

53. Vis dėlto, kai kurių autorių nuomone, toks požiūris gali lemti piktnaudžiavimą „grynųjų papildomų sąnaudų“ samprata minėto Sprendimo *Ferring* prasme, nes sąnaudas, patirtas dėl atitinkamos įmonės veiklos neveiksmingumo, gali padengti valstybė narė[40].

54. Šiuo klausimu pažymiu, kad taip suformuluotas neveiksmingumo klausimas yra platesnės diskusijos, susijusios su kainų, grindžiamų sąnaudų kompensavimo principu, reglamentavimo sistemomis, dalis. Iš tiesų tam tikro lygio neveiksmingumas būdingas kiekvienai tokios rūšies sistemai, kai įmonė nėra

37 — OL L 312, p. 67.

38 — „Kompensacija apima ir visą valstybės arba iš valstybinių išteklių bet kokia forma suteiktą pagalbą. Nustatant pagrįstą pelną, atsižvelgiama ir į visą ar dalinį įmonių našumo padidėjimą per nustatytą ribotą laikotarpį, neblogiant valstybės įmonei patikėtų paslaugų kokybės.“ (Sprendimo 5 straipsnis).

39 — Siūlymas atlikti apskaičiavimą remiantis sąnaudų apskaitos principais pateiktas aptariamame sprendime.

40 — Žr. minėtą M. Nettesheim straipsnį; A. Bartosch „The “Net Additional Costs„ of Discharging Public Service Obligations: The Commission's Deutsche Post Decision of 19 June 2002“, *European State Aid Law Quarterly,* 1 tomas, 2002, Nr. 2, p. 189.

pakankamai skatinama sumažinti sąnaudas, už kurias ji mano gausianti kompensaciją[41].

55. Sprendimas galėtų būti tikslo padidinti veiksmingumą kompensuojant sąnaudas, susidarančias dėl bendros ekonominės svarbos paslaugos, nustatymas. Pažymėtina, kad Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* nurodytos ketvirtos sąlygos išaiškinimas reikalauja veiksmingumo ir optimizavimo kriterijaus. Mano nuomone, šis kriterijus atitinka sveikos konkurencijos Sąjungos rinkoje palaikymo logiką.

c) Nagrinėjamu atveju Komisijos atliktas apskaičiavimas

56. Iš karto reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime Komisija realiai neatliko faktinio sąnaudų apskaičiavimo. Be to, Komisija savo požiūrį pateisina procedūros tobulinimu. Šios institucijos nuomone, kadangi pagal gero vidinio administravimo praktiką pirmenybė teikiama metodui, kuris leidžia greitai ir veiksmingai išnagrinėti pareiškėjų prieštaravimus, Bendrasis Teismas negali vietoj jos nuspręsti dėl taikomo metodo pasirinkimo.

57. Apibendrindama Komisija, pripažinusi *DB-Telecom* mokėjimus ir papildomas grynąsias sąnaudas, susidariusias atvirame rinkai siuntinių „nuo durų iki durų“ sektoriuje, taip pat *Deutsche Post AG* užregistruotą deficitą, padarė išvadą, kad valstybės pagalba egzistuoja. Taigi Komisija nesiekė nustatyti skirtumo tarp sumų, kurias *Deutsche Post AG* gavo, ir *Deutsche Post AG* realiai patirtų sąnaudų teikiant bendros ekonominės svarbos paslaugas, kad nustatytų grynąsias papildomas sąnaudas, kurios teikia naudos.

58. Dėl Komisijos atlikto apskaičiavimo detalių manau, kad Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, jog ryšys tarp agresyvios kainų politikos ir valstybinių mokėjimų gavimo yra abejotinas.

59. Iš tiesų Komisija visiškai neįrodė, kad nagrinėjamos sumos paskirtos sektoriui, kuris buvo nuostolingas. Nors pagal Komisijos turimus dokumentus buvusi *Bundespost* bijojo, kad siuntinių apimtys nebedidės ir kad ji praras dalį rinkos, ir manė, kad jos pirmavimui rinkoje kyla pavojus, šios aplinkybės pačios

41 — Ekonomikos doktrinoje kalbama apie „allocative efficiency“, žr. J.S. Netz „Price regulation, a non technical overview“, 1999; taip pat žr. D.F. Spulber „Regulation and markets“, MIT, 1989, p. 134.

savaime visiškai neįrodo, kad nagrinėjami mokėjimai buvo naudojami siekiant finansuoti agresyvią kainų politiką.

60. Mano manymu, neatmestina tikimybė, kad *Deutsche Post AG* galėjo pasinaudoti lengvatomis sektoriuose, kurie nėra atverti rinkai, kaip antai pašto pristatymo monopolis, kad finansuotų šią nuostolio strategiją, už kurią, beje, baudžia Komisija. Be to, niekas neįrodo, kad ji negalėjo padidinti savo įsiskolinimo.

61. Taip pat savo rašytinėse *Deutsche Post AG* teigia, kad ji turėjo teisę į bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimo grynųjų sąnaudų atlyginimą laikotarpiu nuo 1990 m. iki 1994 m., nepaisant to, ar po 1994 m. ji gavo pelno ar patyrė nuostolių. Ji taip pat nurodo, kad jau buvo išleidusi 1995 m. sausio 1 d. iš valstybės gautas lėšas, todėl jos patirti nuostoliai nuo 1995 m. iki 1998 m. niekaip negali būti padengti iš kompensacijos.

62. Šiuo atžvilgiu Komisijos taikyto metodo trūkumas ypač akivaizdus. Iš tiesų jos atliktas apskaičiavimas turėjo būti apribotas laiko atžvilgiu, apibrėžiant laikotarpį, per kurį kompensacijos paskyrimas nagrinėjamas. Geriausia būtų atlikti atskirą apskaičiavimą, susijusį su įmonės balanse numatytos veiklos pasirinkto aspekto rentabilumu.

63. Komisijos pasirinktas metodas nepaaiškina, dėl kokios priežasties reikia daryti prielaidą – nors *Deutsche Post AG* situacijai būdinga, pirma, papildomos sąnaudos, susidariusios dėl bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimo, antra, deficitas, atsiradęs dėl agresyvios kainų strategijos, – kad nagrinėjamomis valstybės lėšomis padengtas deficitas, nors lėšų pripažinimas pagalba priklauso nuo lėšų priskyrimo aptariamai bendros ekonominės svarbos paslaugai ir jų atitikimo šios paslaugos sąnaudoms.

64. Be to, nepaisant bendrojo ieškovės deficito, kurį Komisija susiejo su metais, kuriuos apima jos apskaičiavimo metodas, reikia pripažinti, kad *Deutsche Post AG* neabejotinai gavo pajamų, nors jos ir buvo mažesnės už išlaidas.

65. Kaip tą pabrėžia Vokietijos vyriausybė, išlaidos apima ir grynąsias papildomas sąnaudas, kurias pateisina pašto tarnyboms tenkantys bendrojo intereso įsipareigojimai ir kurios dėl to gali būti valstybės kompensuojamos, ir kitas sąnaudas, kurios niekaip negali būti kompensuojamos.

66. Tačiau, kitų *Deutsche Post AG* sąnaudų atžvilgiu pritaikius Komisijos teiginį, pagal kurį nuostolinga politika būtinai buvo finansuojama iš valstybės mokėjimų, gaunamas paradoksalus rezultatas. Kaip nurodė Vokietijos vyriausybė, laikantis tokio aiškinimo, jokios kitos išlaidos nebegalėtų būti padengtos kitomis nuosavomis *Deutsche Post AG* lėšomis, nes ji per nagrinėjamą laikotarpį patyrė nuostolių. Todėl visos išlaidos turėtų būti finansuojamos iš viešųjų išteklių.

67. Be to, kaip teigia *Deutsche Post AG* savo rašytinėse pastabose, Komisija neatsižvelgė į tai, kad realiai ekonomikoje, kai tam tikriems metams priskiriami nuostoliai negali būti padengiami nuosavomis lėšomis, jie įregistruojami kaip perkeliami nuostoliai į kitų metų balansą. Todėl Komisija negalėjo nuspręsti, kad pašto siuntinių pristatymo „nuo durų iki durų“ paslaugos deficitas buvo „neišvengiamai“ finansuojamas *DB-telecom* atliktais mokėjimais[42].

68. Taip pat pritariu Bendrojo Teismo pozicijai, kai jis nusprendė, kad Komisijos požiūris turi trūkumų, kalbant apie perimtus *Deutsche Post AG* įsipareigojimus. Atsižvelgiant į *Deutsche Post AG* veiklos apimtį ir, be kita ko, į jos, kaip įmonės, atsakingos už bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimą, vaidmenį, *a priori* negalima paneigti šių perimtų sąnaudų poveikio. Tačiau, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 84 punkto, nepaisant Vokietijos vyriausybės pateiktos informacijos, Komisija šiuo klausimu nepadarė išvados.

69. Galiausiai, kiek tai susiję su neginčijamais sunkumais, kurių gali patirti Komisija, vykdydama bendros ekonominės svarbos paslaugos finansavimo kontrolę, pažymėtina, kad skiriasi sunkumai, susiję su ekonominiais rodikliais ir jų įvertinimu, ir administracinio pobūdžio sunkumai.

70. Kalbant apie sunkumus, susijusius su ekonominiais rodikliais, neatmestina tikimybė, kad esant tam tikroms aplinkybėms atitinkama valstybė narė neturi galimybės Komisijai pateikti tikslios informacijos dėl, pavyzdžiui, bendrųjų sąnaudų vidinio priskyrimo arba tinkamų palūkanų už nuosavą kapitalą, nes jos priskiriamos skirtingoms veikloms. Tokiu atveju manau, kad gali būti taikoma prezumpcija, grindžiama patirtimi ar sveika nuovoka.

42 — Taigi, mano nuomone, vienintelės geležinkelio linijos pavyzdys, kurį nurodo Komisija, netinkamas, nes įmonės finansavimo sistema yra ne uždara, o atvira sistema, kuri aprūpinama iš įvairių finansavimo šaltinių, įskaitant ir skolas.

71. Dėl administracinių sunkumų pasakytina, kad, kaip pažymėjo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 75 punkte, Komisija turi kompetenciją, leidžiančią jai nurodyti valstybei narei pateikti Komisijai visus dokumentus, informaciją ir duomenis, reikalingus, kad būtų įvertintas pagalbos suderinamumas su bendrąja rinka[43]. Tik jei, nepaisydama Komisijos nurodymo, valstybė narė nepateikia reikalaujamos informacijos, Komisija, remdamasi turima informacija, turi teisę užbaigti procedūrą ir priimti sprendimą, kuriuo pagalba pripažįstama nesuderinama arba suderinama su bendrąja rinka[44].

72. Todėl jei tai nenurodyta, Komisijai neleidžiama užbaigti procedūros ir priimti sprendimo remiantis turima informacija.

d) Dėl Bendrojo Teismo argumentų

73. Atsakydamas į kaltinimą, kad Komisija neįrodė, jog *Deutsche Post AG* suteikta nauda, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 78 punkte nurodė skirtingus Komisijos argumentavimo etapus ginčijamame sprendime. Bendrasis Teismas tame pačiame punkte taip pat priminė Komisijos poziciją, išsakytą per teismo posėdį[45].

74. Priešingai nei teigia Komisija apeliaciniame skunde, manau, kad pateikdamas argumentus, dėl kurių skundžiamo sprendimo 88 punkte Bendrasis Teismas pripažino, kad Komisija neįrodė naudos egzistavimo, Bendrasis Teismas nesuteikė pirmenybės savo apskaičiavimo metodui. Iš tiesų jis nurodė trūkumus, susijusius su įrodinėjimo pareigos, tenkančios Komisijai nagrinėjant valstybės pagalbą, apimties problemomis.

75. Bendrasis Teismas patikrino būdą, kurį Komisija naudojo nagrinėjamu atveju, ir pripažino, kad ji nepatikrino, ar *DB-Telekom* atliktų mokėjimų suma viršijo *Deutsche Post AG* patirtų grynųjų papildomų sąnaudų sumą.

43 — 1990 m. vasario 14 d. Sprendimas *Prancūzija prieš Komisiją* (C-301/87, Rink. p. I-307, 19 ir 20 punktai, toliau – Sprendimas *Boussac*). Kaip pažymėjo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 75 punkte, šie reikalavimai įtraukti į 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., *8 sk., 1 t., p. 339).*

44 — Žr. minėtą Sprendimą *Boussac* (22 punktas) ir 2007 m. kovo 29 d. Sprendimą *Scott prieš Komisiją* (T-366/00, Rink. p. II-797, 144 punktas).

45 — Laikantis šios pozicijos, kadangi ieškovė neįrodė, kad ji padengė savo tariamas papildomas grynąsias sąnaudas, susidariusias dėl nuostolingo pardavimo politikos, panaudodama kitas lėšas nei *DB-Telekom* atlikti mokėjimai, Komisija galėjo teisingai daryti prielaidą, kad *Deutsche Post AG* gavo 1 118,7 milijonų DEM dydžio valstybės pagalbą.

76. Taigi Bendrasis Teismas pagal Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnį[46] paaiškino priežastis, dėl kurių jis nusprendė, kad Komisijos sprendimas yra su trūkumais ir netikslus.

77. Be to, kalbant apie kontrolės, kurią gali vykdyti Bendrasis Teismas, apimtį, reikia pažymėti, kad pagal šios išvados 18–24 punktuose primintą teismo praktiką Bendrasis Teismas teisingai skundžiamo sprendimo 90 punkte nurodė, kad priemonės pripažinimas valstybės pagalba iš esmės negali pateisinti plačios diskrecijos pripažinimo Komisijai, nesant ypatingų aplinkybių, susijusių, be kita ko, su sudėtingu nagrinėjamo valstybės įsikišimo pobūdžiu.

78. Skundžiamo sprendimo 91 punkte Bendrasis Teismas teisingai nurodė, kad nors teismo praktikoje pripažįstama tam tikra Komisijos diskrecija pasirinkti tinkamiausią metodą, skirtą įsitikinti, kad nėra kryžminių subsidijų veiklai konkurencijai atvirose srityse, vis dėlto pagal minėtą Sprendimą *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* valstybės lėšų, skirtų su bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimu susijusioms papildomoms sąnaudoms kompensuoti, Komisija negalėjo kvalifikuoti kaip valstybės pagalbos.

79. Taigi iš skundžiamo sprendimo 91 punkto paskutinio sakinio matyti, kad Bendrojo Teismo kritika susijusi su teisiniu kvalifikavimu, o ne su Komisijos atlikta faktinių aplinkybių analize.

80. Taigi Bendrasis Teismas neturėjo nustatyti, kokia yra Komisijos diskrecijos apimtis, vadinasi, ir Sąjungos teismo kontrolės apimtis, nagrinėjamų faktinių aplinkybių atžvilgiu. Tačiau aiškiai nenuspręsdamas dėl to, ar nagrinėjamu atveju tai buvo susiję su kompleksiniu ekonominiu įvertinimu, jis skundžiamo sprendimo 91 punkto antrame sakinyje priekaištavo Komisijai, kad ji pasirėmė prezumpcija dėl naudos EB 87 straipsnio 1 dalies prasme egzistavimo nustatymo.

81. Taigi Bendrojo Teismo argumentai neviršija teisminės kontrolės jurisdikcijos, kurią turi teismas atlikdamas teisėtumo kontrolę, ribų.

82. Todėl, atsižvelgdamas į visus nurodytus aspektus, manau, kad Bendrasis Teismas visiškai nepažeidė EB 87 straipsnio 1dalies, 86 straipsnio 2 dalies ir 230 straipsnio.

46 — Taikoma Bendrajam Teismui pagal Teisingumo Teismo statuto 53 straipsnį.

Klausimas dėl Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnio pažeidimo taip pat nekyla. Todėl Teisingumo Teismui siūlau atmesti šį apeliacinio skundo pagrindą kaip nepagrįstą.

2. Vertinimas

85. Šia pirmojo pagrindo dalimi Komisija tik pakartoja savo argumentus, susijusius su metodo, kurį ji pritaikė siekdama konstatuoti, kad egzistuoja neteisėta pagalba, pagrįstumu.

B — *Dėl antros pirmojo pagrindo dalies*

86. Todėl, atsižvelgdamas į atsakymą, pateiktą į pirmą pirmojo pagrindo dalį, manau, kad Komisijos argumentai gali būti iš karto atmesti.

1. Šalių argumentai

87. Bet kuriuo atveju dėl Komisijos reikalavimų, pateiktų antroje pagrindo dalyje, turiu pateikti kelias pastabas.

83. Antra pirmojo pagrindo dalimi Komisija, o jai pritaria UPS, teigia, kad Bendrasis Teismas neteisingai ją apkaltino tuo, kad ji neišnagrinėjo visų įrodymų. Taigi Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 78, 85, 86, 87 ir 88 punktus.

88. Pirmiausia priminsiu, jog pagal bendrąjį teisės principą reikalaujama, kad asmuo, norintis remtis teise teisme, įrodytų faktines aplinkybes, kuriomis jis grindžia savo reikalavimą (ši taisyklė dažnai išreiškiama gerai žinomu lotynišku posakiu *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* („įrodyti turi tas, kuris tvirtina, o ne tas, kuris neigia“)[47].

84. Tokiomis aplinkybėmis Komisija kelia įrodinėjimo pareigos klausimą. Ji teigia, jog ieškovė pirmojoje instancijoje per procesą Bendrajame Teisme turėjo įrodyti, kad Komisijos panaudotas metodas neteisėtas ir kad Komisija neprivalėjo įrodyti, jog Bendrojo Teismo pripažintas metodas buvo „neįmanomas“.

47 — Generalinio advokato A. Tizzano išvada byloje *Laboratoires Boiron* (2006 m. rugsėjo 7 d. sprendimas, C-526/04, Rink. p. I-7529, 68 punktas). Dėl aiškaus šio principo galiojimo pripažinimo Bendrijos teismo procese žr. 1990 m. gegužės 10 d. Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis Teismas) sprendimą *Sens prieš Komisiją* (T-117/89, Rink. p. II-185, 20 punktas). Taip pat žr. 1988 m. birželio 28 d. Sprendimą *Komisija prieš Italiją* (3/86, Rink. p. 3369, 13 punktas) ir 1989 m. spalio 5 d. Sprendimą *Komisija prieš Nyderlandus* (290/87, Rink. p. 3083, 11 ir 20 punktai).

89. Todėl Bendrasis Teismas teisingai pritaikė taisykles, reglamentuojančias įrodinėjimo pareigą, pripažinęs, kad Komisija turėjo įrodyti, kad nagrinėjamos priemonės yra neteisėta pagalba.

C — *Dėl trečios pirmojo pagrindo dalies*

1. Šalių argumentai

90. Be to, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas, atsižvelgęs į bylos medžiagą, nusprendė, kad Komisija nepatikrino, ar *DB-Telecom* atliktų mokėjimų suma buvo mažesnė už bendrą grynųjų papildomų sąnaudų, susidariusių dėl bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimo, sumą.

93. Komisija, nurodžiusi, kad Bendrojo Teismo argumentai skundžiamame sprendime yra klaidingi, nes juose nepaaiškinta, dėl ko ginčijamas sprendimas yra su trūkumais, teigia, kad Bendrojo Teismo argumentai negrindžiami nei nurodytais kaltinimais, nei ginčijamu sprendimu. Komisijos nuomone, Bendrojo Teismo vertinime padaryta metodologinė klaida, kaip tą iliustruoja aplinkybė, jog Bendrasis Teismas pagrindė savo argumentus Komisijos atstovo tvirtinimu per teismo posėdį. Ji teigia, kad skundžiamo sprendimo 79 punkto pradžia, kur vartojamas žodis „todėl“, įrodo, kad Bendrasis Teismas šį tvirtinimą pripažino turinčiu lemiamą reikšmę.

91. Taip teismas atliko faktinių aplinkybių vertinimą, po kurio pripažino, kad neteisėtos valstybės pagalbos egzistavimas nebuvo įrodytas. Toks vertinimas, jeigu nėra iškraipomi teismui pateikti įrodymai, nėra teisės klausimas, dėl kurio gali būti vykdoma Teisingumo Teismo kontrolė[48].

92. Taigi, kadangi Komisija nenurodė jokio faktų iškraipymo, siūlau Teisingumo Teismui atmesti antrą pirmojo pagrindo dalį kaip nepagrįstą.

94. Be to, Komisija, o jai pritaria BIEK ir UPS, nurodo, pirma, kad Bendrasis Teismas padarė išvadas, kurios prieštarauja bylos medžiagai. Komisijos teigimu, „priešingai nei tvirtina Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 82 punkte, ginčijamame sprendime aiškiai pripažįstama, kad „Vokietijos Federacinės Respublikos jai pateikti duomenys, pagal kuriuos siuntinių „nuo durų iki durų“ sektorius yra bendrosios ekonominės svarbos paslauga, yra nepagrįst“. Tačiau Komisija pabrėžia, kad ji ginčijamo sprendimo 76 punkte pripažino,

48 — Žr., be kita ko, 2004 m. lapkričio 11 d. Sprendimą *Ramondín ir kt. prieš Komisiją* (C-186/02 P ir 188/02 P, Rink. p. I-10653, 46 punktas).

kad siuntinių „nuo durų iki durų“ paslaugos neapima pristatymo įsipareigojimas, vadinasi, ir viešosios paslaugos užduotis.

95. Kita vertus, Komisijos nuomone, Bendrojo Teismo argumentai skundžiamo sprendimo 82 punkto antroje dalyje yra klaidingi, nes jis konstatavo, kad Komisija bent jau netiesiogiai pripažino, kad *Deutsche Post AG*, be papildomų grynųjų sąnaudų, susidariusių dėl nuostolingo pardavimo politikos, taip pat turėjo papildomų grynųjų sąnaudų, susijusių su bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimu.

2. Vertinimas

96. Kalbant apie įžanginį Komisijos teiginį, pagal kurį Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 78 punkto pabaigoje pripažino Komisijos atstovo per teismo posėdį išsakytą poziciją turinčia lemiamą reikšmę, pakanka pripažinti, kad Bendrasis Teismas šią poziciją nustatė siekdamas patvirtinti ginčijamo sprendimo motyvus, nurodytus skundžiamo sprendimo to paties punkto pradžioje. Bet kuriuo atveju Komisija neteigė, kad šis tvirtinimas buvo klaidingas.

97. Trečioje pirmojo pagrindo dalyje Komisija kaltina Bendrąjį Teismą, be kita ko, iškraipius bylos medžiagą, esančią ieškinyje dėl panaikinimo, o tai yra teisės klausimas, kuriam taikoma Teisingumo Teismo kontrolė. Taigi jį reikia išnagrinėti.

98. Pirmiausia, siekiant turėti galimybę nuspręsti dėl klausimo, ar Bendrasis Teismas iškraipė duomenis, esančius bylos medžiagoje, reikia palyginti skundžiamo sprendimo 82 punktą ir atitinkamą ginčijamo sprendimo dalį.

99. Visų pirma iš bylos medžiagos aišku, kad siuntinių „nuo durų iki durų“ sektorius apima dvi sritis, t. y. verslo klientų, rūšiuojančių siuntinius arba pateikiančių minimalų jų kiekį, segmentą ir nuotolinės prekybos segmentą.

100. Ginčijamo sprendimo 76 punkte Komisija paaiškino, kad Nutarimo dėl privalomų pašto paslaugų (*Postdienst-Pflichtleistungsverordnung*) 2 straipsnio 2 dalies 3 punkte bendrajai pristatymo paslaugai nepriskiriami

smulkieji siuntiniai, dėl kurių numatytos specialiosios nuostatos konkrečiose sutartyse su klientais, kurie rūšiuoja savo siuntinius arba kurie pasirašo bendradarbiavimo sutartis[49].

101. Nors galima pripažinti, kad Komisija taip konstatuoja, kad prie bendros ekonominės svarbos paslaugų nepriskiriamos kai kurios paslaugos, priklausančios pirmajam pašto siuntinių „nuo durų iki durų“ segmentui, manau, kad Bendrasis Teismas apsiriboja skundžiamo sprendimo 82 punkto pirmoje dalyje nurodydamas, kad Komisija neišreiškė kritikos dėl Vokietijos vyriausybės pateiktos informacijos[50].

102. Todėl, priešingai nei teigia Komisija, Bendrasis Teismas visiškai neiškraipė ginčijamame sprendime Komisijos išreikštos pozicijos.

103. Antra, kalbant apie skundžiamo sprendimo 82 punkto antrą dalį, pažymėtina, kad Bendrojo Teismo pavartota formuluotė iš tiesų gali pasirodyti neaiški.

104. Tačiau iš Bendrojo Teismo argumentų visiškai aišku, kad kritikuojama išvada susijusi su ginčijamo sprendimo 73 punkto citata[51], kurioje Komisija nurodė, kad *Deutsche Post AG* patyrė grynųjų papildomų sąnaudų, kurių minimali suma nepriskirtina prie bendros ekonominės svarbos paslaugos pareigų vykdymo.

105. Todėl Bendrasis Teismas galėjo padaryti išvadą, kad Komisija neatmetė aplinkybės, jog *Deutsche Post AG* patyrė papildomų grynųjų sąnaudų, susidariusių dėl bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimo. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui šią pirmo pagrindo dalį atmesti kaip nepagrįstą.

49 — 76 punktas: „Pagal *PPfLV* reglamento aiškinamąjį memorandumą 2 straipsnio 2 dalies 3 punkte bendrajai pristatymo paslaugai nepriskiriami smulkieji siuntiniai, dėl kurių numatytos specialiosios nuostatos konkrečiose sutartyse su klientais, kurie rūšiuoja savo siuntas arba kurie, pavyzdžiui, pasirašo bendradarbiavimo sutartis. Pagal aiškinamąjį memorandumą šie verslo klientai gali būti atleidžiami nuo pristatymo pareigos, nes šiame sektoriuje esanti konkurencija ją padaro nereikalingą“.

50 — 82 punktas: „Taigi reikia pasakyti, kad, kaip patvirtino Komisija savo rašytinėse pastabose, pirma, [ginčijamame] sprendime ji nekonstatavo, jog Vokietijos Federacinės Respublikos jai pateikta informacija, pagal kurią siuntinių „nuo durų iki durų“ sektorius yra [bendros ekonominės svarbos paslauga], yra nepagrįsta, ir, antra, ji bent jau netiesiogiai pripažino, kad <...> [*Deutsche Post AG*] ne tik patyrė papildomų grynųjų sąnaudų, susidariusių dėl jos nuostolingo pardavimo politikos, bet ir papildomų grynųjų sąnaudų, susijusių su [bendros ekonominės svarbos paslaugos] teikimu (toliau – neginčijamos papildomos grynosios sąnaudos)“.

51 — Skundžiamo sprendimo 81 punkte esanti citata.

V — Dėl Komisijos nurodyto antrojo pagrindo

1. Šalių argumentai

106. Šiuo pagrindu Komisija, o jai pritaria BIEK ir UPS, Bendrąjį Teismą iš esmės kaltina tuo, kad jis vietoj Komisijos atliko tyrimą, kurio ji niekada nebuvo vykdžiusi. Komisijos nuomone, skundžiamo sprendimo 97–109 punktuose Bendrasis Teismas nagrinėjo informaciją, kuri visiškai nebuvo nagrinėta ginčijamame sprendime ir kurios teisingumas nebuvo patvirtintas.

107. Komisija, o jai šiuo klausimu ypač pritaria BIEK, kaltina Bendrąjį Teismą, kad šis palygino apskaitos rezultatus su viešaisiais kompensaciniais mokėjimais ir grąžintinomis sumomis. Tuo remdamasis Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad nesąžiningos kainos negalėjo būti finansuojamos valstybės lėšomis, atsižvelgiant tai, kad 11 081 milijonų DEM dydžio finansinė kompensacija yra mažesnė už 4 945 milijonų DEM apskaitinių nuostolių sumą ir 10 104 milijonų DEM dydžio grąžintiną sumą.

108. Komisijos nuomone, šie argumentai klaidingi dėl kelių priežasčių.

109. Pirmiausia, apeliantės nuomone, Bendrasis Teismas neįrodė, kad *Deutsche Post AG* galėjo finansiškai išsilaikyti be finansinės kompensacijos. Tačiau tą įrodyti reikėjo, kad būtų galima pripažinti, jog *Deutsche Post AG* galėjo padengti nesąžiningas kainas iš savo išteklių nefinansuojant valstybės lėšomis.

110. Be to, finansinės atskaitomybės tyrimas, kurį atliko Bendrasis Teismas, neleidžia atsakyti į šį klausimą. Iš tiesų, Komisijos nuomone, siekiant nustatyti, kaip buvo finansuojamos nesąžiningos kainos, reikia pirmiausia išnagrinėti turimus finansinius išteklius. Taigi reikia atsakyti ne į klausimą, ar kompensaciniai mokėjimai buvo mažesni ar didesni nei apskaitinis nuostolis, bet į klausimą, ar kompensaciniai mokėjimai suteikė *Deutsche Post AG* pakankamą likvidumą, kad jis turėtų pinigų srautų, kuriais galėtų finansuoti nesąžiningą kainų politiką.

111. Be to, nurodžiusi, kad pinigų srautų analizė turėtų būti atliekama nuo 1995 metų, Komisija teigia, kad atrodo, jog Bendrasis Teismas grąžintinas sumas pridėjo prie sąnaudų, o tai padidino apskaitinius nuostolius. Tačiau, anot jos, grąžintinos sumos negali būti laikomos įprastomis sąnaudomis, nes

jomis, pakeičiant mokesčius ir dividendus, vykdoma dviguba funkcija[52].

112. Galiausiai Komisija nurodo būtinybę perskaičiuoti pajamas ir išlaidas remiantis tais pačiais metais, siekiant turėti galimybę palyginti kelerių metų pajamas ar pinigų srautus.

2. Vertinimas

113. Antrajame pagrinde, kuris, atsižvelgiant į jo dalyką, turi būti vertinamas kaip atskiras pagrindas, Komisija kritikuoja Bendrojo Teismo papildomai pateiktus argumentus, kai jis nagrinėjo klausimą, ar *DB-Telecom* atlikti mokėjimai leido *Deutsche Post AG*, atsižvelgiant į nuostolius, kurių ji patyrė 1990–1995 metais, padengti tariamas papildomas grynąsias sąnaudas, susidariusias dėl nuostolingo pardavimo politikos 1994–1999 metais.

114. Šiuo atžvilgiu priminsiu, kad pagrindas, kuriuo prieštaraujama dėl papildomo motyvo, turi būti pripažįstamas netinkamu, nes dėl jo negali būti panaikintas sprendimas[53]. Pagrindai, kuriais siekiama paneigti papildomus motyvus, kurie nėra būtinas sprendimo pagrindas, taip pat turi būti atmesti[54].

115. Vis dėlto, jei Teisingumo Teismas pripažintų, kad nėra neabejotina, kad ši Bendrojo Teismo motyvų dalis yra papildoma, nepaisydamas tokio tvirtinimo skundžiamo sprendimo 97 punkte, siūlau laikytis alternatyvaus aiškinimo.

116. Šiuo atveju Bendrasis Teismas viršijo ginčijamo sprendimo kontrolės ribas panaudodamas ekonominius rodiklius, esančius bylos medžiagoje, kad pateiktų savo apskaičiavimą.

117. Manau, kad tokie veiksmai iš principo nėra Sąjungos teismo, nagrinėjančio teisėtumo ginčus, uždavinys. Dėl to, man atrodo, kyla ypač didelis pavojus, kad Bendrasis Teismas gali Komisijos vertinimą pakeisti

52 — Šiuo atžvilgiu pažymiu, kad šioje byloje Komisija pasirėmė tariamu nuolatinio deficito buvimu per nagrinėjamą laikotarpį. Tačiau mokėtini mokesčiai ir dividendai paprastai sumokami naudojantis einamojo laikotarpio pajamomis.

53 — 2005 m. birželio 28 d. Sprendimas *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 148 punktas) ir 2007 m. rugsėjo 13 d. Sprendimas *Common Market Fertilizers prieš Komisiją* (C-443/05 P, Rink. p. I-7209, 137 punktas). Taip pat žr., kiek tai susiję su vieno iš motyvų pakankamumu, kad būtų pateisinta skundžiamo sprendimo rezoliucinė dalis, 2004 m. spalio 28 d. Sprendimą *Van den Berg prieš Tarybą ir Komisiją* (C-164/01 P, Rink. p. I-10225, 60 punktas); 2006 m. rugsėjo 28 d. Nutartį *Unilever Bestfoods prieš Komisiją* (C-552/03 P, Rink. p. I-9091, 148 punktas) ir 2007 m. kovo 13 d. Nutartį *Arizon Chemical ir kt. prieš Komisiją* (C-150/06 P, Rink. p. I-39, 47 punktas).

54 — 1994 m. birželio 2 d. Sprendimas *de Compte prieš Parlamentą* (C-326/91 P, Rink. p. I-2091, 107 ir 123 punktai).

savuoju ir atitinkamai neteisėtai kištis į jos diskreciją[55].

118. Todėl reikia pripažinti, kad Bendrasis Teismas, skundžiamo sprendimo 103–108 punktuose atlikęs finansinių rodiklių, susijusių su galimybe dėl *DB-Telecom* atliktų mokėjimų padengti papildomas sąnaudas, susidariusias dėl *Deutsche Post AG* 1994–1999 metais vykdytos nuostolingo pardavimo politikos, vertinimą, padarė teisės klaidą, nes Komisijos vertinimą pakeitė savuoju.

atlikti mokėjimai *Deutsche Post AG* suteikė naudą EB 87 straipsnio 1 dalies prasme[56].

VI — Kitų proceso šalių nurodyti pagrindai

A — *Komisijos pusėje įstojusių šalių pareiš-kimai*

119. Vis dėlto, manau, kad motyvai, pateikti iki skundžiamo sprendimo 97 punkto, yra savarankiškas ir lemiamo pobūdžio teisinis pagrindas, kuriuo teisingai grindžiamas ginčijamo sprendimo panaikinimas.

121. Be to, kad pritaria Komisijai, BIEK ir UPS pateikia savo argumentus, kurie iš esmės sutampa su Komisijos pateiktais argumentais.

120. Todėl nors antrasis pagrindas yra pagrįstas, vis dėlto dėl jo negali būti nuginčytas skundžiamas sprendimas, kuriuo buvo panaikintas ginčijamas sprendimas, nes šis panaikinimas grindžiamas vertinimu, pagal kurį Komisija teisiškai neįrodė, kad *DB-Telecom*

122. Šie argumentai iš esmės susiję su tuo, kad Bendrasis Teismas tariamai pažeidė principus, išplaukiančius iš Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidiu Magdeburg*, nes Teismas nenustatė, kad nė vienas iš šiame sprendime nustatytų reikalavimų, dėl kurių kompensacijoms, gautoms bendros ekonominės svarbos paslaugai teikti, galima

55 — Šiuo klausimu žr. generalinės advokatės J. Kokott išvados, pateiktos 2009 m. rugsėjo 17 d. byloje *Komisija prieš Alrosa* (C–441/07 P), šiuo metu nagrinėjama Teisingumo Teisme, 89 ir 90 punktus.

56 — Šiuo klausimu žr. minėtą Sprendimą *Komisija prieš Tetra-Laval* (89 punktas).

netaikyti taisyklių dėl valstybės pagalbos, nebuvo įvykdytas. BIEK taip pat kaltina Bendrąjį Teismą, kad jis nesilaikė sąlygų, nustatytų minėtame Sprendime *BUPA ir kt. prieš Komisiją*.

B — *Vertinimas*

123. Tiksliau kalbant, BIEK teigia, kad Bendrasis Teismas nesilaikė taisyklių, reglamentuojančių įrodinėjimo pareigą, kai skundžiamo sprendimo 86 punkte kaltino Komisiją, kad ji neįsitikino, jog atliktų mokėjimų suma neviršijo papildomų grynųjų sąnaudų, susijusių su bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimu.

125. Pirmiausia, kalbant apie tariamą Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* įtvirtintos praktikos pažeidimą, pažymėtina, kad skundžiamo sprendimo 68–74 punktuose Bendrasis Teismas teisingai priminė taikomą teismo praktiką, susijusią su valstybės pagalbos sąvokos apibūdinimu, ir praktiką, susijusią su kompensacijos, kuria siekiama finansuoti viešosios paslaugos įsipareigojimus, problemomis. Jis, be kita ko, nurodė sąlygas, apibrėžtas minėtame Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*.

124. Savo ruožtu UPS teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes nusprendė, kad *Deutsche Post AG* suteikta parama yra „kompensacija“ už bendros ekonominės svarbos paslaugą (skundžiamo sprendimo 73 punktas), nepatikrinęs, ar šis paslaugų teikimas iš tiesų yra bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimas. UPS taip pat nurodo, kad Bendrasis Teismas nepasirėmė minėto Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* sąlygomis, kai padarė išvadą, kad Komisija teisiškai neįrodė, jog *DB-Telecom* atlikti mokėjimai suteikė naudos *Deutsche Post AG* (skundžiamo sprendimo 88 punktas).

126. Tačiau svarbu konstatuoti, kad Bendrojo Teismo analizė susijusi su ginčijamo sprendimo teisėtumu.

127. Iš tiesų Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 94 punkte priminė, kad Komisija ginčijamame sprendime apsiribojo konstatuodama, jog dėl *Deutsche Post AG* nuostolingo pardavimo politikos patirtos papildomos

grynosios sąnaudos negalėjo būti kompensuotos. Tačiau Komisija nei patikrino, nei įrodė, kad *Deutsche Post AG* neturėjo kitų papildomų grynųjų sąnaudų, susijusių su bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimu, už kurias minėtame Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* numatytomis sąlygomis ji turėjo teisę į kompensaciją visais *DB-Telekom* mokėjimais.

VII — Baigiamosios pastabos

128. Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 95 punkte teisingai nusprendė, jog kadangi Komisija neatliko jokio tyrimo ar vertinimo šiuo klausimu, Sąjungos teismas neturi vietoj Komisijos atlikti tyrimo, kurio ši neatliko, ar bandyti nuspėti, kokias išvadas iš tokio tyrimo ji būtų padariusi.

129. Galiausiai kalbant apie taisyklių, reglamentuojančių įrodinėjimo pareigą, pažeidimo problematiką, ir tai, kad Bendrasis Teismas nenustatė *Deutsche Post AG* suteiktų paslaugų pobūdžio, pažymėtina, kad šie pagrindai sutampa su Komisijos pirmojo pagrindo antra ir trečia dalimis. Todėl jų nebereikia dar kartą nagrinėti.

130. Mano nuomone, kompensavimo požiūrio taikymas finansuojant bendros svarbos viešąsias paslaugas, kuris buvo nustatytas Teisingumo Teismo praktikoje, draudžia bet kokį metodą, pagal kurį nereikia atlikti apskaičiavimo, leidžiančio nustatyti paslaugos sąnaudas ir jas palyginti su sumomis, išmokėtomis kaip kompensacija. Tačiau jei Teisingumo Teismas pasirinktų vieną ar kitą požiūrio, vadinamasis „valstybės pagalbos“ požiūris, variantą, neatmestina tikimybė, kad nagrinėjama pagalba būtų pripažinta nesuderinama su vidaus rinka, atsižvelgiant į įmonės, pagalbos gavėjos, antikonkurencinį elgesį. Vis dėlto manau, kad dabar kompensavimo požiūris yra nusistovėjęs teismo praktikoje ir priėmus Sprendimą *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* yra labiau pateisinamas nei šios alternatyvos.

131. Atsižvelgdamas į tai, kas pasakyta, siūlau Teisingumo Teismui atmesti Komisijos apeliacinį skundą ir visą priešpriešinį apeliacinį skundą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

VIII — Išvada

132. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į prejudicinį klausimą atsakyti taip:

— atmesti Europos Bendrijų Komisijos apeliacinį skundą ir visą priešpriešinį skundą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.